

Konečne na dovolenke, Bratislavu mám celkom rád, ale hory a kopce som už fakt potreboval. S priateľkou sme odišli na týždeň do Vysokých Tatier. Termín starostlivo vybraný s polročným predstihom, aby nám to nekolidovalo s povinnosťami v práci a aby ešte nebolo všade plno ako na vianočných trhoch... zvolili sme istotku – posledný júnový týždeň. Ako sa blížil termín dovolenky, začal som intenzívnejšie sledovať predpovede počasia. Nie že by som im veril, je to taký hlúpy zvyk. Prišli sme v piatok popoludní. Ešte sme to netušili, ale na týždeň sme sa rozlúčili so slnečnými lúčmi. Hmla, dážď a vietor!

V nedeľu ma o 5:30 zobudil budík. "Woowoow, počasíčko nám opäť praje!", pomyslel som si keď som začul kvapky dažďa zľahka bubnovať na strechu. Bolo jasné, že zrána žiadna túra nehrozí, tak som sa rozhodol, že dnes si pospím a prestavil som budík na 6:00.

Keď sa ozval opäť, už som ho nepresviedčal, že sa zmýlil, poslušol som a rýchlo skočil za počítač, že aspoň čo-to porobím veď celé doobedie sa určite nikam nebude dať ísť. Aj tak bolo. Pršať síce prestalo, ale vždy to vyzeralo tak, že ktosi tam hore čaká kým vyjdem von, aby to mohol spustiť...

Postupne sa ale vyjasnievalo a začalo sa zdať, že fotobatok som nebral len na vyplnenie posledného voľného miesta v kufri auta.

Pri (neviem ako to nazvať, či neskoré raňajky alebo včasný obed) sme mali bojovú poradu, čo s načatým dňom. Zostavil som program, nechal ho odsúhlasiť vedeniu (priateľke) a po krátkej príprave sme vyrazili. Smer z Tatranskej Štrby do Pribyliny. Akonáhle sme opustili Tatranskú Štrbu aj slnko kde-tu presvitlo cez mraky. Myslím si: "Svetlo žiadna sláva, ale hlavne že neprší".

Priznám sa, počas šoférovania som pokukoval po miestach kam by som išiel fotiť keď bude svitať, keď budú také či onaké oblaky, ale veď to asi poznáte. Navyše, keď ani nepatrím k tým, čo by sa za volantom niekam ponáhľali cesta nám trvala asi pol hodinku. V pohodičke po diaľnici, výjazd na Podbanské a nedá sa to minúť. Na miesto sme dorazili okolo 13:30. Neznalý pomerov som samozrejme nechal auto na parkovisku pri niečom, čo sa ponášalo na nejakú drevenicu. Obsluha ale vyštartovala po mne akoby som tam prišiel s maďarskými číslami a zdvorilo ma upozornila, aby som dal auto na skutočné parkovisko, že toto (pri ceste) je len pre zákazníkov predajne syrov. Zaplatil som 2 € za celodenné parkovanie a preparkoval svoje približovadlo podľa inštrukcií.

{phocagallery view=category|categoryid=92|limitstart=0|limitcount=1}

Čakal nás skanzen resp. najmladšie prírodné múzeum na Slovensku – Múzeum liptovskej dediny v Pribyline. Leží v ústi Račkovej doliny a nad ním sa vypínajú štíty Západných Tatier. Založené bolo pred dvanástimi rokmi, aby sa zachránil pamätný, historický, hnutel'ný i nehnuteľný majetok.

{phocagallery view=category|categoryid=92|limitstart=1|limitcount=2}

Po chvíľke nás pristavila milá tetuška v kroji. Mäkkou a miestami až trochu humornou "Liptovčinou" nás informovala "keď a kde začne kultúrni program". Dali sme na odporúčanie a šli sa pozrieť. Keby tam bol nejaký japonský turista iste by hneď pochopil odkiaľ sa vzala tá naša slovenská nátura. Chlapi 5 minút kosili a zvyšných 55 kecali a spievali. Chvíľu sme si to vypočuli, ja som si prvýkrát po skoro 2 rokoch (od rozbalenia foťáku) vyskúšal nahrávanie videa a išli sme ďalej...

{phocagallery view=category|categoryid=92|limitstart=3|limitcount=1}

Spočiatku som si aj dôsledne čítal všetky popisy pri každej jednej expozícii. Aj vďaka tomu viem, že v skanzene sú prevažne stavby zo zátopovej oblasti Liptovskej Mary, ale aj z niektorých obcí horného a dolného Liptova a keby sa ma to nejaká kočka spýtala v bare tu v BA – veru nezostanem v hanbe! Typickými expozíciami sú domčeky a budovy zaznamenávajúce dedinský život všetkých vtedajších spoločenských vrstiev a tradičných povolání (železiar, kováč, krajčír, obuvník, stolár alebo robotník).

{phocagallery view=category|categoryid=92|limitstart=4|limitcount=8}

Ako sa píše v sprievodcoch, keďže zhruba tu niekde som stratil trpezlivosť s čítaním popisov, "Spôsob života vyššej vrstvy obyvateľstva dokumentuje dom richtára, zemiansky dom a kaštieľ z Parížoviec. Tradičným objektom prírodného múzea je aj škola z Valaskej Dubovej. Zaujímavou dominantou areálu skanzenu je gotický kostol Panny Márie z Liptovskej Mary. Toto modelové prostredie je kópiou minulého života ľudí. Poukazuje na sociálne i spoločenské rozdiely obyvateľov."

{phocagallery view=category|categoryid=92|limitstart=12|limitcount=4}

K vyšším spoločenským vrstvám patria aj lepšie tátoše. Navštívil som garáž dvoch z nich. Poviem vám, keď som na vlastné oči videl podmienky v akých ešte nedávno ľudia žili – na chvíľu som sa aj zamyslel na čo si my sťažujeme – na malé byty, ktoré sú 5-10x väčšie ako tieto. Keby som to nevidel neuverím... manželská posteľ menšia ako také štandardné pohodlné kreslo v obývačke. ...skôr ako som sa začal zamýšľať nad podrobnosťami, vyrušil ma tlmený úder a následný – na jednej strane nefalšovaný a úprimný rev otca rodiny a nemenej úprimný smiech (asi jeho) detí. To mi pripomenulo dôvod, prečo sa do príbytkov robili tak malé dvere. Ako technik by som povedal, aby pri ich otvorení neunikalo teplo z izby, ktoré sa držalo pod stropom. Oveľa prozaičkejšia je však myšlienka, že to donútilo človeka k pokore a úklonu pred vstupom do miestnosti. No ale to som už odbočil... späť k tým tátošom. Podľa toho ako ľudia žili, obsah garáže by som prirovnal k dnešnému ML (pracovné), snežný skúter (na dovolenku) a nejaký ten Rolls Royce (so šoférom). Posúďte sami...

{phocagallery view=category|categoryid=92|limitstart=16|limitcount=2}

Že tu budú takéto všeliaké domčúriky som akosi tušil. Čo ma ale vážne prekvapilo, bol kúsok lesnej železnice a mlyn, ktorý práve budujú. Teraz vám poviem niečo, čo som sa dozvedel až doma a tak trochu som to aj ľutoval... Keď pôjdete cestičkou popri kostole k tejto železničke a kúsok vyššie pri mlyne zbadáte tabuľku o voľnom pohybe dravej zveri nebuďte zbabelí tak ako ja a choďte ďalej! Údajne je tam celé železničné depo. A opäť úprimne, ktorý (akokoľvek starý) chlapec by nemal rád vláčiky ?

{phocagallery view=category|categoryid=92|limitstart=18|limitcount=1}

...a aby som nezabudol... ako obdivovateľ klasickej šindľovej strechy som si nemohol odpustiť nejaký ten pohľad na strechy.

{phocagallery view=category|categoryid=92|limitstart=19|limitcount=1}

Aj keď to počasie nevyzeralo spočiatku nič moc, nakoniec bolo celkom fajn. Musím priznať, že prostredie aj samotné exponáty sa mi páčili a majú to dobre vybudované. Pri vstupe (po pravej strane) sú pomerne čisté WC a (naľavo zase) bufet. Ak môžem poradiť, navštívte najskôr bufet a počkajte si na najbližšiu prehliadku so sprievodcom. Ak sa pustíte na vlastnú päsť, prídete o vnútro kaštieľa, zemianskeho domu a kostola. Je pravda, že aj bez nich sa mi to páčilo, ale ak budem mať čas a cestu okolo – určite sa tam zastavím.

PS: Hádajte čo sa stalo keď sme sa vrátili do Tatranskej Štrby! Áno, hodinu potom začalo pršať!!!

Fakty:

Účastníci: Peter Briatka (PaPi) a priateľka Oľga (Oli)

Dátum: 26.6.2011

Čas: 13:30 – 16:00

Počasie: prevažne zamračené

Teplota: 12-14 °C

Telo: Nikon D5000

Objektív: Nikkor 16-85

... keďže svetelnejšie som na dovolenku do hôr nebral – vystačil som si bez jedinej výmeny ;-)
aj keď znieslo by to aj 35/1,8.

GPS (parkovisko): 49°6'19.29"N
19°48'24.28"E

Vstupné: podľa sezóny 2,50 € resp. 3,00 € (deti a ZŤP 1,00 resp 1,50 €)

Foto: 1,00 €

Video: 2,00 €

Parkovanie: 2,00 € (na celý deň)

užitočný link: <http://www.zapadnetatry.com/ciele/mldediny/mldediny.html>

...možno sa tam niekedy uvidíme. Už dlho plánujem vydať sa po stopách fotiek Petra Svobodu (Skierlo) na potok Belá (na ktorý som úplne zabudol, keď som tam bol) ;-)

text a fotografie: Peter Briatka

[Galéria fotiek](#)